

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความปรารถนาต่อการย้ายถิ่นไปเมืองใหญ่ของทายาทเกษตรกร
ในเขตอำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร

ชื่อผู้เขียน นายรังสรรค์ เครือคำ

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ชัย พัฒนงศา ประธานกรรมการ
อาจารย์ราไพพรรณ อภิชาติพงศ์ชัย กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กฤษิณ ศรีมงคล กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎี ณ ลำปาง กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง (1) ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของทายาทเกษตรกร (2) เพื่อศึกษาถึงความปรารถนาต่อการย้ายถิ่นไปเมืองใหญ่ของทายาทเกษตรกร (3) เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับความปรารถนาต่อการย้ายถิ่นไปเมืองใหญ่ของทายาทเกษตรกร (4) เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาการดำเนินชีวิตปัจจุบันและความคาดหวัง ในอนาคตของทายาทเกษตรกร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ทายาทเกษตรกรที่มีอายุ 15-24 ปี ในเขตอำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร จำนวน 193 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เชิงพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

Copyright © by Chiang Mai University.
All rights reserved

ผลการศึกษพบว่า ทายาทเกษตรกรรมมีความปรารถนาต่อการย้ายถิ่นไปเมืองใหญ่ โดยมีประเด็นด้านการงานเป็นสิ่งจูงใจมากที่สุด โดยให้เหตุผลว่าในเมืองใหญ่มีงานให้เลือกทำหลายสาขา ค่าตอบแทนแรงงานสูง มีงานหลายตำแหน่งให้เลือกทำและมีเครื่องมือช่วยทุ่นแรงในการทำงาน ในประเด็นด้านการศึกษาที่มีความสำคัญรองลงมา เหตุผลคือในเมืองใหญ่สถานศึกษามีความหลากหลายสาขาวิชาให้เลือกเรียน สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย หลังจบการศึกษามีโอกาสทำงานมากกว่า และสถานศึกษาอยู่ใกล้แหล่งวิชาการ ส่วนประเด็นด้านสภาพแวดล้อมโดยให้เหตุผลว่าในเมืองใหญ่มีส่วนสาธารณะที่สวยงาม มีห้างสรรพสินค้ามากมาย มีแหล่งท่องเที่ยวแปลกใหม่ และการคมนาคมสะดวกสบาย โดยภาพรวมแล้วทายาทเกษตรกรรมมีความปรารถนาต่อการย้ายถิ่นไปเมืองใหญ่ในระดับปานกลาง

จากการทดสอบสมมติฐาน ผลปรากฏว่า จำนวนครั้งของการเข้าเมืองและระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความปรารถนาต่อการย้ายถิ่นของทายาทเกษตรกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอายุมีความสัมพันธ์ในทางลบกับความปรารถนาของทายาทเกษตรกรรม

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินชีวิตของทายาทเกษตรกรรมเกี่ยวกับการศึกษาที่สำคัญได้แก่ ขาดเงินทุนเพื่อการศึกษาต่อ สถานศึกษาระดับสูงไม่มีในท้องถิ่น และสถานศึกษาขาดสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เกี่ยวกับการงานที่สำคัญได้แก่ ในท้องถิ่นไม่มีงานให้ทำ ค่าตอบแทนแรงงานต่ำ และขาดแหล่งงานที่ต่อเนื่องให้เลือกทำ เกี่ยวกับครอบครัวที่สำคัญได้แก่ ค่าใช้จ่ายในครอบครัวไม่เพียงพอ สุขอนามัยของคนในครอบครัวไม่ดี

ความคาดหวังในอนาคตของทายาทเกษตรกรรมได้แก่ คาดหวังที่จะมีอาชีพที่มั่นคง มีการศึกษาสูง มีครอบครัวที่รักและเข้าใจกัน มีถิ่นฐานครอบครัวที่เป็นหลักแหล่งและอยู่ใกล้กับเครือญาติ มีอาชีพอยู่ในท้องถิ่นตนเอง ช่วยเหลือสังคมและได้รับการยกย่องจากสังคม มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นตนเอง สำหรับความต้องการช่วยเหลือจากทางราชการ ได้แก่ ต้องการให้ช่วยเหลือด้านการศึกษาแก่เยาวชน ด้านสาธารณสุขมูลฐาน ต้องการให้มีการพัฒนาโครงสร้างบริการพื้นฐาน มีการจัดตั้งโรงงานรองรับสินค้าเกษตรกรรม มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค นอกจากนี้ต้องการให้รัฐบาลสนับสนุนเกี่ยวกับแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำเพื่อเกษตรช่วยเหลือเรื่องระบบชลประทาน ช่วยเหลือสนับสนุนด้านปัจจัยการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตร และสินค้าพื้นบ้านอื่น ๆ และต้องการให้สนับสนุนเกี่ยวกับงานอาชีพในชนบท

Independent Study Title : The Desire for Migration to Big Cities of Farmers' Offsprings in Kok Sri Supan District, Sakhonnakhon Province.

Author : Mr. Rungsun Kruekum

M.Sc. (Agriculture) : Agricultural Extension

Examining Committee :

Assoc. Prof. Dr. Narinchai Patanapongsa	Chairman
Lecturer Rumpaipan Apichatpongchai	Member
Assist.Prof.Katin Srimongkol	Member
Assist.Prof.Dusdee Nalampang	Member

ABSTRACT

The objectives of this study were (1) to study the general information and socioeconomic of the farmers' offspring ; (2) to investigate the desire for migration to big cities of farmers' offspring; (3) to analyse the relationship between some factors and the desire for migration to big cities ; and (4) to examine the problems and constraints they encountered and their expected lives.

The sample was drawn by using multi-stage sampling method. There were 193 farmers' offspring aged between 15-24 year old in Kok Sri Supan District, Sakhonnakhon Province as samples. Statistical techniques used were percentage, arithmetic mean and standard deviation. The stepwise multiple regression was also employed to test the hypothesis.

From the research findings, it was found that farmers' offspring desired for migration to big cities in the following aspects :

(1) working aspect was the highest motivation. The reasons were : various jobs to choose, high labour return and many labour saving equipments (2) education aspect was the second and priority. Some reasons were diversified subjects to select, modern teaching materials, more opportunities after finishing study and education institute close to technical sources and (3) environmental aspect was the last priority. Some reasons were : beautiful public garden, many department stores, and access transportation. All in all farmers' offspring desire for migration to big cities was at medium level.

From the hypothesis testing, it was found that the frequency of outside contact and education level were significantly related to their desire for migration. On the contrary age was negative related to this desire.

Problems and constraints encountered were (1) education setting : lack of educational fund, no higher educational institute at the local setting, lack of modern teaching and learning aids (2) working setting : no work at local level, low labour wage, no continued job to do (3) family setting : insufficient expenses, poor health among family members.

Expectation of the farmers' offspring in the future were: sustained occupation attended higher education, happy family, settled family and live among their kin, earn their living in their home town, need social recognition, participate in local development. As for the government support these aspects were mentioned : education for young generation, improve basic public health, develop basic infrastructure, set up factories to support agricultural products, develop tourism sources, distribute development to regional level. Besides, government should support these programmes by providing low rate interest of credit, improving irrigation system, supporting agricultural materials, and marketing. Finally job creation in rural area should be encouraged.